

BI.15 C-04

KL3ADT

FYBCOM
FC-I

TIME : 2 Hrs.

MARKS : 60

N. B. : 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate marks assigned to questions.

I. A) Explain the Concept of human rights and trace the evolution of human rights with reference to Magna Carta. [8]

B) Trace the evolution of human rights with reference to English Bill of Rights and American Bill of Rights. [7]

OR

A) Explain the concept of fundamental rights and explain Right to Religion. [8]

B) Explain Right to Freedom. [7]

II. A) Explain the term ecosystem and explain the idea of food chain. [8]

B) Explain the idea of foodweb. [7]

OR

A) Explain the term 'Environmental degradation' and explain social factors responsible for environmental degradation. [8]

B) Explain other factors responsible for environmental degradation. [7]

III. A) Explain the process of Socialization and role of School as an agency of Socialisation. [8]

B) Explain other agents of Socialisation. [7]

OR

A) What is aggression ? Explain how anger is responsible for causing aggression. [8]

B) What are the other reasons responsible for aggression in society. [7]

IV. Write Short Notes on Any Five of the following. [15]

1) Three arguments in favour of privatization.

2) Causes of globalization.

3) Employment opportunities in the field of information technology and telecom.

4) Internet.

5) Corporate farming.

6) Yoga and Meditation - a technique of stress management.

7) Approach - Avoidance conflict.

8) Physical and safety needs in Maslow's theory of self-actualization.

P.T.O.

- सूचना : १) सर्वप्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवतात.

- प्र. १. अ) मानवी हक्क ही संकल्पना स्पष्ट करा व मगना कार्टाच्या संदर्भात मानवी हक्कांची उत्क्रांती लिहा. (८)
ब) इंग्लिश बिल ऑफ राईट्स व अमेरिकन बिल ऑफ राईट्सच्या संदर्भात मानवी हक्कांची उत्क्रांती लिहा. (७)

किंवा

- अ) मुलभूत हक्क ही संकल्पना स्पष्ट करा व धार्मिक स्वातंत्र्याचा हक्क स्पष्ट करा. (८)
ब) स्वातंत्र्याचा हक्क स्पष्ट करा. (७)
- प्र. २. अ) परीसंस्था ही संकल्पना स्पष्ट करा व अन्नसाखळीची कल्पना स्पष्ट करा. (८)
ब) अन्नजाळीची कल्पना स्पष्ट करा. (७)

किंवा

- अ) पर्यावरणीय न्हास ही कल्पना स्पष्ट करा व पर्यावरणीय न्हासास जबाबदार असणारे सामाजिक घटक स्पष्ट करा. (८)
ब) पर्यावरणीय न्हासास जबाबदार असणारे इतर घटक स्पष्ट करा. (७)
- प्र. ३. अ) सामाजीकरणाची प्रक्रिया स्पष्ट करा व सामाजीकरणाचे माध्यम म्हणून शाळेची भूमिका स्पष्ट करा. (८)
ब) सामाजीकरणाची इतर माध्यमे स्पष्ट करा. (७)

किंवा

- अ) आक्रमकता म्हणजे काय ? आक्रमक होण्यास संताप कसा कारणीभूत ठरतो ते स्पष्ट करा. (८)
ब) समाजातील आक्रमकतेस जबाबदार ठरणारे इतर घटक कोणते आहेत ? (७)

- प्र. ४. खालीलपैकी कोणत्याही पाचांवर टीप लिहा. (१५)
- १) खाजगीकरणाच्या बाजूने तीन युक्तीवाद
  - २) जागतिकीकरणाची कारणे
  - ३) माहिती आणि तंत्रज्ञान व दूरसंचार खात्यातील रोजगार संधी
  - ४) माहितीजाल
  - ५) कापॅरिट शेती
  - ६) योग व ध्यान धारणा - ताण व्यवस्थापनाचे तंत्र
  - ७) स्वीकार - अस्वीकार संघर्ष
  - ८) मासलोच्या आत्मपूर्तीच्या सिद्धांतातील शारिरीक व सुरक्षाविषयक गरजा

